

Apoteker, der ere stiftede med reelle Privilegier, vurderes til ca. 25 Millioner Kroner, og deraf Privilegier til ca. 16 Millioner Kr., det vil sige 15,900,000 Kr. Der staar i dem en Prioritetsgæld af forskellige Slags Midlar af indtil 13 Millioner Kr. Jeg tror virkelig, at Grundlovens § 82 vil forbyde os at komme ud over disse Privilegier, uden at det kommer til at koste Staten eller Publikum en hel Del. Der er vist heller ikke nogen stærk Trang dertil, thi Forholdene baade paa de Apoteker, der ere stiftede ifølge reelle, og de, der ere stiftede efter personelle Privilegier, ere vist i alt væsentlig gode. De levere gode og betryggende Medikamenter, og det er tilstrækkelig oplyst, at Prisen paa Apotekervarer er saa lav her i Danmark som i intet andet Land. Den Kommission, der blev nedsat i 1894, sendte 25 Recepter rundt til forskellige Lande, og naar man sammenligner Priserne i 13 europæiske Lande og i Nord-Amerika med vore Priser, viser det sig, at allevegne er Medicinen dyrere, ja meget dyrere end her. Vi faa ikke blot god og betryggende Medicin — hvad heller ingen har bestridt — men vi faa altsaa ogsaa særdeles billig Medicin her i Danmark. Det er ogsaa blevet anført, at Afløsningen af disse reelle Privilegier haster, da de synes bestandig at blive dyrere, idet der viser sig en stærk Stigning i deres Værdi, hver Gang de have været i Handelen. Jeg tror snarere, at der bliver en Standsning i denne Prisstigning, og dertil kan der være forskellige Grunde, ikke mindst den, at Driftsomkostningerne i de senere Aar ere stegne overordentlig, ja med mange Tusinde Kroner. Naar der endelig den Dag i Dag gives meget høje Priser for disse Apoteker, kunde det jo være, at der ogsaa var andre Grunde dertil end den, at Privilegiernes Værdi var stigende. Der kan saaledes nævnes særlig *Liebhaveri* hos den, der køber, der kan være større *Nybygninger*, som ere foretagne paa slige Steder, og endelig ligge som bekendt, baade i Hovedstaden og ogsaa i de større Provinsbyer, disse gamle Apoteker paa Byens bedste *Strøg*. Allerede derigennem har der i den senere Tid været en Stigning i Ejendomspriserne, som er ret forbavsenhe. Det er ikke saa længe siden, at der for et Apotek, som var købt med Privilegium for $\frac{1}{2}$ Million Kroner blev budt den samme Sum for Apoteket uden Privilegiet. Naar Priserne ere saa høje og højere end før, er det altsaa ikke altid saa godt at vide, hvilke Grunde der er dertil. Det behøver, som

vist, ikke altid at være en Stigning af Privilegiernes Værdi. I øvrigt ville jo de almindelige Samfundskonjunkturer, Pengenes synkende Værdi, bevirke en Prisstigning paa de forskellige Steder, og at Apotekerne ogsaa maa være en saadan Stigning underkastede, er jo givet. Der kan nævnes endnu flere Grunde til, at de reelle Privilegiers Værdi næppe vil stige. Det er allerede blevet berørt af den foregaaende Taler, at der i de senere Aar er blevet oprettet flere og flere personlig privilegerede Apoteker, og fortsættes dermed i et passende og nærmere bestemt Omfang, hvor Befolkningens Tarv kræver det, vil det naturligvis ogsaa indvirke paa de reelle Privilegiers Værdi. Men dertil maa føjes — og jeg vilde ønske, at den ærede Ordfører havde læst nogle Linier videre, da han gjorde mig den Ære at oplæse et Stykke af min Mindretalsudtalelse i Betænkningen — at man dog ikke maa træde de reelle Privilegiehaveres Ret for nær. Det er jo en given Sag, at man kan aldeles udhule og borttage deres Ret under Fødderne paa dem, hvis man vil udstede et ubegrænset Antal personlige Privilegier. Jeg tror ikke, der er mindste Ret dertil, eller at Befolkningen vil have nogen som helst Fordel deraf, og mener fremdeles at saadanne Apoteker kun bør oprettes i et passende og nærmere bestemt Omfang. Men det viser sig ogsaa, at naar der den Dag i Dag er 174 Apoteker, hvoraf 84 ere reelle og 90 personlige, medens der i 1894, da Kommissionen forhandlede, kun var 164 Apoteker, maa der altsaa fra 1894 til 1899 være oprettet 10 ny Apoteker, og det er allerede ikke saa lidt. Men jeg mener fremdeles, at der ikke egentlig er anført noget som helst, som begrunder, at en Afløsning af de reelle Privilegier nu skulde være paatrængende nødvendig. Der kan hverken af Hensyn til Medicinmaltaksten, altsaa over for Publikum, eller af andre Grunde anføres nogen tvingende Grund til, at Staten skulde anvende store Kapitaler for at faa de reelle Privilegier afløste. Jeg tror ikke, at Publikum har nogen stor Interesse deri, eller at der kan komme nogen Skade for Udviklingen af ikke at gaa videre ad den Vej. Men paa den anden Side: kan der findes en Form, hvorved hverken Hensynet til Privilegiehaverne, Publikum eller Staten krænkes, altsaa heller ikke de Hensyn, Grundlovens § 82 paa byder os, gaar jeg, som sagt, ogsaa med dertil. Naar et æret Medlem i Udvalget har foreslaaet at gaa over til *Statsapoteker*, kan jeg for mit Vedkommende ikke være